

YUKCHILARLAR BILAN BOG'LIQ ISHLARNING XAVFSIZLIGI

Muradov Sirojiddin Husan o‘g‘li

Karimov Bohodir O‘ktam o‘g‘li

Madinabonu Asatilla qizi Siddiqova

Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti

“Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi” kafedrasi o‘qituvchilari.

Qarshi, O‘zbekistan.

sirojiddinmuradov0@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14029049>

Annotatsiya. Ushbu maqolada, mehnatni muhofaza qilish sohasida yuk ortish va tushirish ishlariidagi yukchilar uchun ishlarning xavfsizligi kategori va qoidalari tahlili yoritilgan bo‘lib, bunda ishchilar yuklash-tushirish operatsiyalari bajarish qoidalari hamda talablari, yuklarning turlari, xavflilik jihatdan sinflanishi o‘rganilib chiqilgan bo‘lib. Maqola mehnat muhoazasi va texnika xavfsizligi yunalishlari talablari, mehnat muhofazasi va xavfsizlik mutaxassislari hamda keng izlanuvchilar uchun muljallangan.

Kalit so‘zlar va iboralar: “Mehnat muhofazasi, kasb kasalliklari, standartlar, Kombinezon, chang zararsizlantirish, Respirator, stack, zarar, xayf.”

SECURITY OF CARRIERS

Abstract. In this article, in the field of labor protection, the analysis of work safety categories and rules for loaders in loading and unloading operations is highlighted, in which the rules and requirements of workers for loading and unloading operations, the types of loads, and their classification in terms of danger have been studied. The article is intended for the requirements of labor protection and technical safety directions, labor protection and safety specialists, and general readers.

Key words and phrases: "Labor protection, occupational diseases, standards, Overalls, dust decontamination, Respirator, stack, damage, danger."

БЕЗОПАСНОСТЬ ПЕРЕВОЗЧИКОВ

Аннотация. В данной статье в области охраны труда выделен анализ категорий и правил безопасности труда грузчиков при погрузочно-разгрузочных работах, в котором указаны правила и требования работников к погрузочно-разгрузочным работам, виды погрузочно-разгрузочных работ, нагрузки и их классификация по опасности изучены либ. Статья предназначена для требований направлений охраны труда и технической

безопасности, специалистов по охране труда и технике безопасности, а также широкого круга читателей.

Ключевые слова и фразы: «*Охрана труда, профессиональные заболевания, нормативы, Спецодежда, обеззараживание пыли, Респиратор, дымоход, повреждение, опасность».*

KIRISH. Xodim o‘z vazifalarini, kasbiy talablarini bajarish davomida turli kasb kasalliklariga duchor bo‘lishi mehnat muhofazasining og‘riqlik nuqtasi bo‘lib qolmoqda. Jismoniy ishlar bilan bog‘liq bo‘lgan o‘g‘ir ishlarda xodimlarning kasb kasalliklariga uchrashi xodimning sog‘lig‘i, tabiiy ijtimoiy hayotiga ham katta salbiy ta‘sir etib kelmoqda. Bu ishlar qatoriga yuk ortish va tushurish ishlarini misol qilishimiz munkun.

Yuk ortish va tushirish ishlari va yuklarni joylashtirish, yuk ortish va tushirish ishlaridagi yukchilar uchun ishlarning xavfsizligi qoidalari (ruyxat raqami 1582, 2006 yil 13 iyun) (O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2006 y., 24-son, 221-modda) talablariga muvofiq bo‘lishi lozim [1] [2]. Vazni 50 kg dan ortiq bo‘lgan yuklarni ortish va tushirish ishlari mexanizatsiyalashtirilgan bo‘lishi lozim. Ombor yoki yuk saqlash uchun maydonchalar hududiga kirish joyida harakat yo‘nalishi, yuk ortish va tushirish joyi yoki transport vositalarining to‘xtab turish joyini ko‘rsatuvchi chizma osilgan bo‘lishi kerak.

TADQIQOT METODLARI Tadqiqot jarayonida ilmiy va o‘quv-uslubiy adabiyotlar, mehnat muhofazasi standartlari tahlili, qiyosiy tahlil, umumlashtirish, kabi metodlardan foydalanildi.

TADQIQOT NATIJALARI VA MUHOKAMALAR. Yuklash-tushirish operatsiyalari jarayonida mehnatni muhofaza qilish ishchilarga xavfli va zararli ishlab chiqarish omillari ta’sirining oldini olish yoki ruxsat etilgan me’yorlar darajasiga kamaytirishni ta’minlaydigan ishlarni bajarish usullarini tanlash bilan ta’milanadi[3] [4].

Yuk ortish va tushirish ishlarini bajarishda xavfsizlik talablari quyidagilar [1];
-erkaklar, ayollar, o’smirlar tomonidan yuklarni ko’tarish va tashishda ruxsat etilgan maksimal yuk massasi;
-ish uchun mas’ul shaxslarning familiyasi, ismi, otasining ismi va lavozimi.
-yuklash-tushirish, saqlash va tashish operatsiyalari korxona rahbarining buyrug‘i bilan tayinlangan va jarayonning barcha sohalarida xavfsiz tashkil etilishi va xavfsizlik talablariga rioya etilishi uchun mas’ul bo‘lgan mas’ul shaxsning rahbarligi ostida amalga oshirilishi kerak.

-ayniqsa og'ir, katta hajmli va xavfli yuklarni ortishda (tushirishda) ishning xavfsiz bajarilishi uchun mas'ul shaxs har doim ish joyida bo'lishi kerak.

-yuklash-tushirish, ombor va transport ishlari bilan shug'ullanadigan xodimlar dastlabki va davriy tibbiy ko'rikdan o'tishlari shart.

-yuk ko'tarish va tushirish joylari va ob'ektlarga kirish yo'llari silliq, afzalroq qattiq yuzaga ega bo'lishi va yaxshi holatda saqlanishi kerak: qishda tushish va ko'tarilish muzdan (qor) tozalanishi va qum sepilishi kerak.

Ariqlar, xandaklar va temir yo'l liniyalari bilan kirish yo'llarining kesishgan joylarida o'tish joylari uchun pastki yoki ko'priklar tashkil etilishi kerak.

Yuk jo'natuvchi va qabul qiluvchi kirish yo'llari va yuk tushirish-tushirish joylarining holati uchun javobgardir.

Yuk ko'tarish va tushirish joylari belgilangan raqam, transport vositalari va ishchilar uchun kerakli ish hajmini ta'minlash uchun o'lchamlarga ega bo'lishi kerak.

Avtomobilarni yuk ortish-tushirish maydonchalariga joylashtirishda birin-ketin turgan vagonlar orasidagi masofa (chuqurlikda) kamida 1 m, yonma-yon turgan mashinalar orasidagi (old tomondan) esa kamida 1,5 m bo'lishi kerak.

Agar mashina bino yaqinida yuklash yoki tushirish uchun o'rnatilgan bo'lsa, u holda bino va avtomashina o'rtasida kamida 0,5 m oraliq kuzatilishi kerak. Avtomobil va yuk stendlari orasidagi masofa kamida 1 m bo'lishi kerak[1].

Balandligi kuzovning pol darajasiga teng bo'lgan yo'l o'tkazgichdan, platformadan, rampadan yuk ortishda (tushirishda) avtomobil ularga yaqinlashishi mumkin.

Avtomobil kuzovi va platformasi, yo'l o'tkazgich, rampa qavatining balandligi teng bo'limgan hollarda zinapoyalar, chanalar va boshqalardan foydalanish kerak.

Yo'l o'tkazgichlar, platformalar, avtomashinalar kelishi bilan yuk tushirish va tushirish ishlarini bajarish uchun rampalar ruxsat etilgan yuk ko'tarish ko'rsatkichlari va g'ildirak qanolatlari bilan jihozlangan bo'lishi kerak.

Yuklash va tushirish operatsiyalari amalga oshiriladigan binolar va joylarni yoritish "Tabiiy va sun'iy yoritish" ga muvofiq bo'lishi kerak.

Podvallarda va yarim podvallarda joylashgan va bir nechta marshrutli zinapoyalarga ega bo'lgan tashiladigan tovarlarni vaqtincha saqlash uchun omborlar yuklarni ko'tarish va tushirish uchun moslamalar (zinapoyalar, konveyerlar, liftlar) bilan jihozlangan bo'lishi kerak.

Birinchi qavatdan yuqorida joylashgan va bir martadan ortiq yoki balandligi 2m dan ortiq zinapoyalarga ega bo'lgan omborlar yuklarni tushirish va ko'tarish uchun liftlar bilan jihozlangan.

Yuklash va tushirish ishlarini ishlab chiqarish joylari zarur kollektiv himoya vositalari va xavfsizlik belgilari bilan jihozlangan bo'lishi kerak.

Yuk ortish-tushirish ishlari olib boriladigan joylarda transport vositalari harakati tegishli yo'l belgilari, shuningdek temir yo'l, suv va havo transporti uchun qabul qilingan belgilar o'rnatilgan holda transport-texnologik sxema bo'yicha tashkil etilishi kerak.

Og'irligi 50 kg dan ortiq bo'lgan yuklarni yuklash (tushirish) uchun, shuningdek, 1,5 m dan ortiq balandlikka ko'tarishda mexanizatsiyadan foydalanish kerak.

Quyida belgilanganidan ortiq og'irliklarni qo'lida ko'tarish va ko'tarish taqiqlanadi.

Erkaklar uchun 25 m gacha bo'lgan masofada yuk ko'taruvchilar tomonidan yuk tashishda quyidagi maksimal yukga ruxsat beriladi:

16 yoshdan 18 yoshgacha - 16 kg;

18 yoshdan katta - 50 kg.

16 yoshdan 18 yoshgacha bo'lgan o'smirlarga faqat quyidagi tovarlarni yuklash va tushirishga ruxsat beriladi: quyma (shag'al, loy, qum, don, sabzavotlar va boshqalar), engil (bo'sh idishlar, kichik idishlardagi mevalar va boshqalar), parcha (g'isht va boshqalar), arralangan yog'och (zaxira, tes va boshqalar).

Ushbu ishlarga bevosita aloqador bo'limgan shaxslarning yuk ko'tarish mexanizmlarining xizmat ko'rsatish hududida yuklash-tushirish ishlarini ishlab chiqarish joylarida bo'lishi taqiqlanadi.

Yuklash va tushirish operatsiyalarini ishlab chiqarish uchun mas'ul bo'lgan shaxs ishni boshlashdan oldin ko'tarish mexanizmlari, tarelkalar va boshqa yuklash-tushirish uskunalarining yaroqliligini tekshirishi shart.

Yuklash va tushirish operatsiyalarini ishlab chiqarish joylari talablarga muvofiq bo'lishi kerak.

Yuk ortish va tushirish operatsiyalari faqat shartnomada (shartnomada) qo'shimcha shart mavjud bo'lgan taqdirdagina haydovchilar tomonidan amalga oshirilishi mumkin.

Taqiqlangan: Og'irligi (bir joy) erkaklar uchun 15 kg dan va ayollar uchun 7 kg dan ortiq bo'limgan yuklarni ortish va tushirishdan tashqari (ularning roziligi bilan) yuklarni ortish va tushirish uchun avtomashina haydovchilaridan yuk ko'taruvchi sifatida foydalanish;

Noto'g'ri mexanizmlar va inventarlardan foydalaning. Yuk ko'taruvchi mexanizmlar, slingerlar, dastgohlar va yuk ko'taruvchilar, narvonlar (iskalalar), platformalar, o'tish yo'llari ishlayotgan joylarda sirpanib ketmaslik uchun tozalanishi va kerak bo'lganda qum yoki mayda shlak bilan sepilishi kerak.

Agar yuk ko'tarish va tushirish paytida ushbu ishni bajarayotgan shaxslar uchun xavf tug'ilса, u holda yuklash va tushirish operatsiyalarini bajarish uchun mas'ul shaxs ishni to'xtatishi va ushbu xavfni bartaraf etish choralarini ko'rishi kerak.

Yuklarni faqat stack yoki uyum tepasidan olishga ruxsat beriladi. Avtomobilarda tashiladigan yuklar og'irligi bo'yicha uch toifaga, ortish, tushirish va tashishdagi xavflilik darajasiga ko'ra esa to'rt guruhga bo'linadi.

Yuk guruhlari:

- 1 - past xavfli (qurilish materiallari, oziq-ovqat mahsulotlari va boshqalar);
- 2 - o'lchami xavfli;
- 3 - chang yoki issiq (tsement, mineral o'g'itlar, asfalt, bitum va boshqalar);
- 4 - GOST 19433-88 "Xavfli yuklar. Tasniflash va markalash" bo'yicha xavfli yuklar.

Xavfli yuklar quyidagi sinflarga bo'linadi:

- 1-sinf - portlovchi moddalar;
- 2-sinf - bosim ostida siqilgan, suyultirilgan va erigan gazlar;
- 3-sinf - yonuvchan suyuqliklar;
- 4-sinf - yonuvchan moddalar va materiallar;
- 5-sinf - oksidlovchi moddalar va organik peroksidlar;
- 6-sinf - zaharli (zaharli) moddalar;
- 7-sinf - radioaktiv moddalar;
- 8-sinf - kaustik va korroziy moddalar;
- 9-sinf - oldingi sinflarning birortasiga xos bo'limgan boshqa xavfli yuklar.

Tovarlarni ombordan yuklash joyiga yoki tushirish joyidan omborga tashish, agar gorizontal masofa 25 m dan oshmasa, qo'lda tashkil etilishi mumkin, quyma yuk uchun esa - 3,5 m. m.

Kattaroq masofada bunday tovarlarni mexanizmlar va qurilmalar bilan tashish kerak.

Barabanli yuklarni prokat yo'li bilan qo'lda yuklashga (tushirish) ruxsat etiladi. Agar uchastkaning tagligi va kuzovning tagligi turli darajalarda joylashgan bo'lsa, u holda barabanli yuklarni chanalarga ikki ishchi tomonidan qo'lda bir bo'lak massasi 80 kg dan ko'p bo'limgan yuklash (tushirish) kerak. 80 kg dan ortiq massa bilan ushbu tovarlarni kuchli arqonlar yoki mexanizmlar yordamida yuklash (tushirish) mumkin.

Suyuqliklari bo'lgan shisha idishlar faqat maxsus qadoqlarda tashish uchun qabul qilinadi.

U vertikal ravishda o'rnatilishi kerak (qo'ziqorin yuqoriga).

Quti yuklarini ko‘chirishda qo‘llarga shikast etkazmaslik uchun har bir qutini oldindan tekshirish kerak. Chiqib ketgan mixlar va qutilarning metall qoplamalarining uchlari ichkariga surilishi (yoki olib tashlanishi) kerak.

Changlangan yuklarni kanop va plomba bilan jihozlangan harakatlanuvchi tarkibda (ochiq korpuslarda) tashishga ruxsat beriladi.

Chang bosgan yuklarni tashish, ortish va tushirish bilan shug‘ullanuvchi haydovchilar va ishchilar changdan himoyalangan ko‘zoynak va respiratorlar, zaharli moddalar esa protivoniqoqlar bilan ta’minlanishi shart.

Kombinezonlar har kuni changdan tozalanishi yoki zararsizlantirilishi kerak.

Respirator yoki gaz niqoblarida ishlaganda ishchilarga ularni olib tashlash bilan vaqt-i-vaqti bilan dam olish ta’minlanishi kerak.

Nafas olish filtri ifloslanishi bilan almashtirilishi kerak, lekin smenada kamida bir marta.

Yuk ko‘taruvchilarga tushlik tanaffusidan tashqari dam olish uchun tanaffuslar ham beriladi, ular ish vaqtiga kiradi.

Ushbu tanaffuslarning davomiyligi va taqsimoti ichki tartib-qoidalar bilan belgilanadi.

Chekish faqat ishda tanaffus paytida va faqat maxsus belgilangan joyda ruxsat etiladi.

Xavfli yuklar maxsus muhrlangan konteynerlarda tashish uchun qabul qilinadi.

Konteynerlarni xavfli tovarlar bilan yopish majburiydir. Zararsizlantirilmagan bo‘sh xavfli yuk konteynerlari muhrlangan bo‘lishi kerak. Istisno hollarda materiallarni zambilda gorizontal yo‘l bo‘ylab 50 m masofada tashishga ruxsat beriladi. Materiallarni zambilda zinapoya va zinapoyalarga olib chiqish taqiqilanadi.

Yuk ortish va tushirish vaqtida yuk tushishi mumkin bo‘lgan zonada odamlarni va transport vositalarining harakatini topishga yo‘l qo‘yilmaydi. Slinger va kran operatori slinging sxemalariga ega bo‘lishi kerak.

Tovarlarni joylashtirish usullari quyidagilarni ta’minlashi kerak:

Staklar, paketlar va yuklarning barqarorligi;

Stackda va uning yonida ishlash xavfsizligi.

Yuklarni yuklash, tushirish va tashish bilan shug‘ullanadigan barcha ishchilar ushbu ishlarda ishtirok etish uchun tibbiy kontrendikatsiyaga ega bo‘lmasligi kerak.

Yuklarni yuklash va tushirish, ularni va ayvonlarni PSga mahkamlash, shuningdek, transport vositasining yon tomonlarini ochish va yopish yuk jo‘natuvchilar, qabul qiluvchilar yoki ixtisoslashtirilgan tashkilotlarning kuchlari va vositalari tomonidan Mehnatni muhofaza qilish qoidalariga rioya qilgan holda amalga oshiriladi.

Haydovchilar PRRni amalgalashda faqat mehnat shartnomasida qo'shimcha shart mavjud bo'lganda va bitta paketning og'irligi erkaklar uchun 15 kg dan va ayollar uchun 7 kg dan ortiq bo'lmasa, jalb qilinishi mumkin[5].

Haydovchi PSga yuk va ayvonlarni joylashtirish va mahkamlashning ishonchhlilagini xavfsizlik talablariga muvofiqligini va yukning xavfsizligini taminlashi shart.

Og'irligi bo'yicha yuklar quyidagi vazn toifalariga bo'linadi:

PRR uchun asosiy xavfsizlik qoidalari quyidagilarni o'z ichiga oladi.

Yuklash va tushirish operatsiyalari xavfsizlik uchun mas'ul bo'lgan mas'ul shaxsning rahbarligi ostida amalga oshiriladi va ushbu ishlarni amalga oshiruvchi tashkilot rahbarining yozma buyrug'i bilan tayinlanadi.

PRRga faqat xavfsizlik imtihonidan o'tgan va tegishli sertifikatlarni olgan 16 yoshdan oshgan ishchilar ruxsat etiladi. 18 yoshgacha bo'lgan o'smirlarga PRRni faqat ma'lum yuklar bilan bajarishga ruxsat beriladi[6] [8].

PRRni qo'lda bajarish og'irligi 50 kg dan oshmaydigan va 1,5 m dan ko'p bo'lмаган баландликдаги ўюкларни көтариш учун рұксат етілді (куйма ўюклар учун - 3,5 м.)

Ayollar va o'n sakkiz yoshga to'lмаган shaxslar tomonidan og'irliklarni kөtarish va harakatlantirish og'irliklarni qo'lda kөtarish va kөchirishda ayollar uchun ruxsat etilgan maksimal yuk normalarini va o'n sakkiz yoshga to'lмаган shaxslar uchun ruxsat etilgan maksimal yuk normalarini hisobga olgan holda amalga oshirilishi kerak.

Texnologik jarayonda og'irligi 20 kg dan ortiq bo'lgan va 25 m dan ortiq masofadagi tovarlarni tashish yuk kөtarish va tashish moslamalari yoki mexanizatsiyalash vositalaridan foydalangan holda amalga oshirilishi kerak.

Og'irligi 50 kg dan ortiq bo'lgan tovarlar uchun, shuningdek, ўюкларни 3 м dan ortiq баландликка көтариш учун ўюкларни көчирishning mexanizatsiyalashgan usuli majburiydir[7].

XULOSA. Yuk kөtarish va tushirish ishlarida avvalo ish turidan kelib chiqib xodimning jinsi va yoshini inobatga olish zarurdir. Bunda xodimning psixofizologik qobiliyatları doimo inobatga olinishi zarur. Ish o'rnni va ўюкларни doim ishga tayyorligini tekshirib so'ng faoliyat boshlanishi zarur[8].

Doimiy ob'ektlarda ishlarni bajarishdan oldin ish joylari ishga tayyorlanadi:

1) yuk kөtarish va tushirish joyi, o'tish joylari va yo'laklari begona narsalardan tozalanadi, chuqurlar, chuqurliklar yo'q qilinadi, silliq joylar sirpanishga qarshi vositalar bilan sepiladi (masalan, qum yoki mayda shlak);

2) yerto'la va yarim yerto'lalarda joylashgan omborlarda ko'targichlar, lyuklar, narvonlarning xizmatga yaroqli holati tekshiriladi va ta'minlanadi;

3) ishlarni bajarish uchun xavfsiz bo'lgan ish joylarini yoritish ta'minlangan;

4) ish joylarini tekshirish amalga oshiriladi.

Xodim ish boshlanishidan oldin aniqlangan kamchiliklar va nosozliklar to'g'risida ishning bevosita rahbariga xabar beradi.

Tayyorgarlik choralar tugallangandan va barcha kamchiliklar va nosozliklar bartaraf etilgandan so'ng ishni boshlashga ruxsat berilishi lozim.

Og'irlikni bir marta ko'tarish uchun maksimal ruxsat etilgan me'yorlarni hisobga olgan holda yuklash va tushirish operatsiyalarini bajarishga ruxsat beriladi: erkaklar uchun - 50 kg dan ortiq bo'lman; ayollar - 15 kg dan oshmasligi kerak.

Og'irligi 80 dan 500 kg gacha bo'lgan yuklarni yuklash va tushirish yuk ko'tarish uskunalari (ko'targichlar, bloklar, vinchlardan), shuningdek, nishablar yordamida amalga oshiriladi.

Bunday tovarlarni qo'lda yuklash va tushirishga faqat vaqtinchalik ob'ektlarda ishlarni xavfsiz bajarish uchun mas'ul bo'lgan shaxsnинг nazorati ostida va bir ishchiga yuk 50 kg dan oshmasligi sharti bilan ruxsat etiladi.

Bir nechta ishchilar tomonidan yuk ortish va tushirish ishlarni bajarishda ularning har biri asboblar yoki yuklar bilan bir-biriga shikast etkazmasligini ta'minlashi kerak.

Yuk ko'tarayotganda, orqada ketayotgan ishchi oldinda ketayotgan ishchidan kamida 3 m masofani ushlab turadi.

Yuklarni slinglash slinging sxemalariga muvofiq amalga oshiriladi.

Slinging sxemalari, yuklarni sling va bog'lash usullarining grafik tasviri xodimlarga topshiriladi yoki ish joylarida osib qo'yiladi.

Sling sxemalari ishlab chiqilmagan tovarlarni yuklash va tushirish ishlarning xavfsiz bajarilishi uchun mas'ul bo'lgan shaxsnинг rahbarligi ostida amalga oshiriladi.

Yuklarni qo'lda tashishda quyidagi talablarga rioya qilish kerak:

1) to'plangan yuk ustida yurish, oldingi ishchilarni (ayniqsa tor va tor joylarda) quvib o'tish, harakatlanayotgan transport vositalari oldida yo'lni kesib o'tish taqiqlanadi;

2) agar yukni joylashtirish joyigacha bo'lgan masofa 25 m dan oshmasa, og'irligi 80 kg gacha bo'lgan yukni qo'lda ko'chirishga ruxsat beriladi; boshqa hollarda aravalari, trolleybuslar, ko'targichlar ishlatiladi.

Bir xodimga og'irligi 80 kg dan ortiq yukni qo'lda ko'chirish taqiqlanadi;

3) 50 kg dan ortiq og'irlikdagi yukni birgalikda ko'tarish yoki olib tashlash kerak. 50 kg dan ortiq og'irlikdagi yuk boshqa ishchilar tomonidan ishchining orqa tomoniga ko'tariladi yoki orqa tomonidan chiqariladi;

4) agar yuk bir guruh ishchilar tomonidan qo'lida ko'chirilgan bo'lsa, hamma boshqalar bilan hamqadam bo'ladi;

5) aylanma yuklarni harakatlantirganda, ishchi harakatlanayotgan yukning orqasida, uni o'zidan uzoqlashtiradi;

6) uzoq yuklarni (loglar, to'sinlar, relslar) qo'lida ko'chirishda maxsus tutqichlar qo'llaniladi, bunda bir xodimga yukning og'irligi 40 kg dan oshmashligi

7) Yuklarni yong`in xavfsizligi qoidlariga asosan saqlash va tashish lozim.[9]

Mehnatni muhofaza qilish sohasida yuk ortish va tushirish ishlari yukchilari uchun ishlarining xavfsizligi kategoriyalari va qoidalari quyidagicha bo'lishi mumkin:

1. Yuk Tushirish Usullari va Texnikalari Xavfsizligi:

- Yuklarni tushirish va tushirish usullari haqida yaxshi ta'lim olishi.
- Yuk tushirishda kerakli xavfsizlik vositalarini va texnikalarini ishlatish.
- Tushirish operatsiyalarini bajarish va yuklarni yaxshi ta'qilovchi usullarni o'rganish.

2. Ish O'rirlarining Xavfsizligi:

- Ish o'rirlari va yuk tushirish joylari uchun xavfsiz va to'g'ri tartibotni ta'minlash.
- Qoidalari va ish o'rirlarini xavfsizlik standartlariga mos ravishda yuritish.

3. Xavfsizlik Standartlari va Qoidalari:

- Yuchchilar uchun yuqori darajada xavfsizlik standartlarini qabul qilish.
- Xavfsizlik qoidalari bajarish va ularga amal qilish.

4. Yuk Tushirish Xavfsizligi:

- Yuklarni tushirish va tushirish jarayonlarida xavfsizlikni ta'minlash.
- Yuchchilar va yukchilarning xavfsizlik ta'limini olishi.

5. Yukni Xavfsiz Tushirish:

- Yukni tushirish paytlarida yukning xavfsizlikni ta'minlash.
- Yuchchilar va yukchilarning xavfsizlikni oshirish uchun ish o'rganishlari.

6. Xavfsizlik Tizimlari:

- Xavfsizlikni ta'minlash uchun xavfsizlik tizimlari va vositalarini ishlatish.
- Xavfsizlik bo'yicha ma'lumotlarni ko'rsatish va ularga amal qilish.

Ushbu kategoriyalar va qoidalar, yuk ortish va tushirish sohasida xavfsizlikni ta'minlashda muhimdir va turli turlarda ishlovchi bo'lishi mumkin. Bizning har bir xavfsizlik sohasiga ta'sir qilishi va xavfsizlikni ta'minlashda o'z vazifasiga ega bo'lishi kerak.

REFERENCES

1. Лахтин Ю. М. и др. Влияние предварительного оксидирования на процесс кратковременного азотирования //МиТОМ. – 1993. – Т. 3. – С. 31-33.
2. Бойназаров У. Р., Раззаков Т. Х. Микротвердость диффузионных нитрооксидных слоев //Universum: технические науки. – 2020. – №. 7-1 (76). – С. 44-46.
3. Бойназаров У. Р. Разработка технологии нитрооксидирования с предварительным оксидированием. Дисс. на соиск. учен. степ. к. т. н //Москва. – 1993.
4. Boynazarov U. R. et al. Properties of Oxynitride Steel Coatings Obtained Through Three-Stage Processes of Nitriding Combined with Oxidation //Metallurgist. – 2021. – Т. 65. – №. 7. – С. 886-892.
5. Бойназаров У. Р., Юршев В. И., Петрова Л. Г. Изгибная прочность оксинитридных покрытий //Университетский комплекс как региональный центр образования, науки и культуры. – 2020. – С. 490-495.
6. Бойназаров У. Р., Юршев В. И., Петрова Л. Г. Изгибная прочность оксинитридных покрытий. Университетский комплекс как региональный центр образования, науки и культуры: материалы Всерос. науч.-метод. конф.(с междунар. участием).
7. Бойназаров У. Р., Эргашев Т. И. Исследование формирования нитридооксидных слоев с предварительным оксидированием //UNIVERSUM: технические науки. – 2021. – №. 4-3 (85). – С. 87-92.
8. Бойназаров У. Р., Рахманов А. А. Коррозионная стойкость азотированных покрытий //Качество в производственных и социально-экономических системах. – 2017. – С. 41-45.
9. Бойназаров У. Р., Каримов А. А. Влияние предварительного окисления на процесс азотирования //СОВРЕМЕННЫЕ МАТЕРИАЛЫ, ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЯ. – 2013. – С. 90-92.
10. Boynazarov U. Formation of diffusion nitride-oxide coatings //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – Т. 401. – С. 04025.
11. Бойназаров У. Р. и др. КОРРОЗИОННАЯ СТОЙКОСТЬ ОКСИНИТРИДНЫХ ЗАЩИТНЫХ ПОКРЫТИЙ С ПОСЛЕДУЮЩЕМ ОКСИДИРОВАНИЕМ В ПАРАХ

- ВОДЫ И В РАСТВОРАХ МЕДНОГО КУПОРОСА //Journal of Advances in Engineering Technology. – 2023. – №. 4. – С. 22-26.
12. Бойназаров У. Р. и др. ВЛИЯНИЯ ОКСИДИРОВАНИЯ НА ВОДЯНЫХ ПАРОВ И В РАСТВОРЕ МЕДНОГО КУПОРОСА НА ФОРМИРОВАНИЕ НИТРИДНЫХ ДИФФУЗИОННЫХ ЗАЩИТНЫХ СЛОЕВ //International Journal of Advanced Technology and Natural Sciences. – 2023. – Т. 4. – №. 4. – С. 34-38.
13. Бойназаров У. ВЛИЯНИЕ ТРЕХСТУПЕНЧАТОГО ОКСИАЗОТИРОВАНИЯ НА МИКРОТВЕРДОСТЬ //Innovatsion texnologiyalar. – 2022. – Т. 48. – №. 04. – С. 34-37.
14. Бойназаров У. Р., Ибрагимов Ж., Тураев Ш. ПОКАЗАТЕЛЫ ПО КОРРОЗИОННОЙ СТОЙКОСТИ ОКСИАЗОТИРОВАННЫХ ПОКРЫТИЙ //Академические исследования в современной науке. – 2022. – Т. 1. – №. 20. – С. 42-47.
15. Бойназаров У. Р. и др. СВОЙСТВА ОКСИНИТРИДНЫХ ПОКРЫТИЙ НА СТАЛИ, ПОЛУЧЕННЫХ ПРИ ТРЕХСТАДИЙНЫХ ПРОЦЕССАХ АЗОТИРОВАНИЯ С ОКСИДИРОВАНИЕМ //Металлург. – 2021. – №. 8. – С. 64-68.
16. Бойназаров У. Р., Мамадиёрөв О. Т. КОРРОЗИОННАЯ СТОЙКОСТЬ ОКСИНИТРИДНЫХ СЛОЕВ //Аспирант. – 2021. – №. 4. – С. 37-42.
17. Тургунов З., Раззаков Т., Бойназаров У. Методика определения увода шин и сноса колес в дорожных условиях //Инновацион технологиялар. – 2020. – №. 2 (38). – С. 49-53.
18. Бойназаров У. Р., Бегимкулов Ф. Э. Влияние оксидной пленки на формирование оксинитридной зоны //Наука, техника и образование. – 2016. – №. 7 (25). – С. 46-47.
19. Sulaymanova D. B. Experience in the application of mediatechnologies in teaching informatics in 5thgrade of schools// Middle European Scientific Bulletin, ISSN. – С. 2694-997080.
20. Bakhtiyorovna S. D. Experience in the application of mediatechnologies in teaching informatics in 5thgrade of schools (Middle European Scientific Bulletin, ISSN 2694-997080, VOLUME 12May 2021, 80-83) <https://cejsr.academicjournal.io/index.php/journal/article/view/517/464> https://doi.org/10. – Т. 47494.
21. Шарипов Д. К., Хафизов О. Я., Сулайманова Д. Б. Моделирование процесса загрязнения пограничного слоя атмосферы //Отраслевые аспекты технических наук. – 2015. – №. 4. – С. 11-16.
22. Мусаев М. У., Сулайманова Д. Б., Абдуганиева Ю. Ш. Проекционный метод композиции (синтеза) функциональных модулей управляющих вычислительных систем //Universum: технические науки. – 2019. – №. 12-1 (69). – С. 25-28.

23. Ravshanov N., Sulaimanova D. Model to study the technological process of separation of hard-to-separate granular mixtures and to adopt managerial decisions //Journal of Physics: Conference Series. – IOP Publishing, 2019. – Т. 1260. – №. 10. – С. 102014.
24. Равшанов Н., Сайдов У. М. Моделирование нестационарного технологического процесса фильтрования химических растворов от тяжелых ионов и гельчастиц //Информатика: проблемы, методология, технологии. – 2018. – С. 202-207.
25. Равшанов Н., Сулайманова Д. Б. МОДЕЛЬ ОПТИМАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИМ ПРОЦЕССОМ СЕПАРИРОВАНИЯ СЫПУЧИХ СМЕСЕЙ //Информационные технологии моделирования и управления. – 2019. – Т. 115. – №. 1. – С. 10-18.
26. Равшанов Н., Орифжанова У., Сулейманова Д. Б. Математическая модель и численный алгоритм для исследования технологического процесса сепарации сыпучих смесей //Проблемы вычислительной и прикладной математики. – 2019. – №. 2. – С. 43-59.
27. Равшанов Н., Сайдов У. М. Моделирование нестационарного технологического процесса фильтрования химических растворов от тяжелых ионов и гельчастиц //Информатика: проблемы, методология, технологии. – 2018. – С. 202-207.
28. Bakhtiyorovna S. D. Experience in the application of mediatechnologies in teaching informatics in 5th grade of schools //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – Т. 12. – С. 80-83.
29. Сулайманова Д. Информатика дарсларида медиатехнологиялардан фойдаланиш юзасидан ўқувчилар билимини ташхислаш //Academic research in educational sciences. – 2021. – Т. 2. – №. NUU Conference 1. – С. 135-137.
30. Sulaymanova D. Formation of skills of using mediatechnologies in pupils //Таълим ва инновацион тадқиқотлар. – 2021. – №. 4. – С. 62-66.
31. Baxtiyorovna S. D. FUNKTSIYALAR GRAFIGINI YASHASHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH //Archive of Conferences. – 2021. – Т. 15. – №. 1. – С. 141-144.
32. Bakhtiyorovna S. D. Use of media technologies in the teaching of computer science //Electronic journal of actual problems of modern science, education and training. – 2021. – С. 64-68.
33. Sulaymonova D. USING OF MEDIA TECHNOLOGIES IN TEACHING INFORMATICS IN PRACTICE //Образование и инновационные исследования. – 2021. – №. 3 (3). – С. 191-197.

34. Sulaymanova D. B., Umarova K. A. THE USE OF MULTIMEDIA TECHNOLOGY ELEMENTS IN THE TEACHING OF COMPUTER SCIENCE //Archive of Conferences. – 2021. – C. 31-32.
35. Sulaymanova D. FORMS OF ORGANIZATION OF LESSONS INFORMATICS AND INFORMATICAL TECHNOLOGIES AT SCHOOLS //Interdisciplinary Conference of Young Scholars in Social Sciences (USA). – 2021. – C. 7-10.
36. Bakhtiyorovna S. D. Mechanism of the process of organization of computer and information technology lessons through media technologies //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 12. – №. 10. – C. 242-246.
37. SULAYMANOVA D. The social development circumstances of children in alternative care and in closed institutions //International Journal of Philosophical Studies and Social Sciences. – 2022. – T. 1. – №. 5. – C. 56-60.
38. Sheraliev S. et al. Electronic learning complex in physics and introduction of the section “Vibrations and Waves” //AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing, 2022. – T. 2432. – №. 1.
39. Bakhtiyorovna S. D. CONTENT, FORM, METHOD AND MEANS OF TEACHING" INFORMATICS AND INFORMATION TECHNOLOGIES" USING MEDIA TECHNOLOGIES //World Bulletin of Management and Law. – 2022. – T. 16. – C. 37-40.
40. Sulaymanova D. B. “INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI” FANINI O’QITISHDA ELEKTRON RESURSLAR VA MEDIATEXNOLOGIYALARING ZARURIYATI //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2023. – T. 3. – №. 4. – C. 195-200.
41. Sulaymanova D., Abduganieva Y., Miratov Z. Modeling roll contact curves of a squeezing machine //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – T. 443. – C. 03006.
42. Sulaymanova D., Abduganieva Y., Miratov Z. Efficiency analysis of roller squeezing of leather //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – T. 443. – C. 05007.
43. Baxtiyorovna S. D., Yokubovich T. M. “INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI” FANINI O’QITISHDA ELEKTRON TA’LIM RESURSLARIDAN FAYODALANISH //“ ENGLAND” MODERN PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY: PROBLEMS AND SOLUTION. – 2023. – T. 10. – №. 1.
44. Bakhtiyorovna S. D. et al. DEVELOPMENT AND IMPROVEMENT OF MEDIA TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS //Zibaldone Estudios italianos. – 2023. – T. 10. – №. 2.

45. BAKHTIYOROVNA S. D. THE ROLE OF PRESENTATIONS IN IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF THE LESSON //International Global Conference. – 2024. – T. 1. – №. 4. – C. 130-133.
46. BAXTIYOROVNA S. DARS SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA TAQDIMOTLARNI ROLI //worldly knowledge conferens. – 2024. – T. 7. – №. 1. – C. 57-60.
47. Sulaymanova D. B. The Importance of Programs in Creating Electronic Textbooks //Texas Journal of Multidisciplinary Studies. – 2024. – T. 30. – C. 18-21.
48. Baxtiyorovna S. D., Mansurbek T., Asadbek A. WEB-QUEST TEXNOLOGIYASIDAN O'QUV JARAYONIDA FOYDALANISH YONDOSHUVLAR //International Global Conference. – 2024. – T. 1. – №. 4. – C. 268-270.
49. ЭШДАВЛАТОВ Э. и др. Ш. РАХИМОВ, Р. ҚАРШИЕВ, С. ГАППАРОВ.
50. Eshdavlatov E. et al. PHYSICAL-MECHANICAL PROPERTIES OF ONION SEEDS AND SOIL.
51. Эшдавлатов Э. У., Эшдавлатов А. Э. arctg= //Наука, техника и образование 2016. № 6 (24). – 2016. – С. 38.
52. ЭШДАВЛАТОВ Э. У., СУЮНОВ А. А. ОПОРНЫЕ КОЛЕСА ХЛОПКОВОГО КУЛЬТИВАТОРА //МОЛОДЕЖЬ И СИСТЕМНАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ СТРАНЫ. – 2017. – С. 383-384.
53. Эшдавлатов Э. У., Суюнов А. А., Янгиев Ш. Н. УЗЛУКСИЗ ТАЪСИРЛИ АРАЛАШТИРГИЧДА ОЗУҚАЛАРГА ИССИҚЛИК БИЛАН ИШЛОВ БЕРИШДАГИ БУФ САРФИНИ АНИҚЛАШ //Инновацион технологиилар. – 2021. – №. Спецвыпуск 2. – С. 40-42.
54. Eshdavlatov E., Suyunov A., Choriyev I. Intensity of the continuous feed mixing process in the mixer //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2021. – Т. 264. – С. 04037.
55. Mamatov F. et al. Determination of flight time of particle after reflection from lid of mixing chamber of mixer //E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – Т. 401. – С. 04049.
56. A.Eshdavlatov E.Eshdavlatov, A.Suyunov. Ozuqa aralashmasi sifatini aniqlash uslubiyoti va texnik vositalar//AGRO ILM. NUR ZIYO NASHR. 92-93 bet
57. E.U. Eshdavlatov. Sochiluvchan kukunsimon va mayda donador ozuqa qo'shimchalarini dozalash usuli va texnik vositalarini tanlash//AGRO ILM. NUR ZIYO NASHR. 67-69 bet.
58. Эшдавлатов Э. У. ОБОСНОВАНИЕ ТИПА ДОЗАТОРА НЕПРЕРЫВНОГО ДЕЙСТВИЯ ДЛЯ КОРМОВЫХ ДОБАВОК //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 3. – С. 124-128.

59. Eshdavlatov E. U. OZUQA QO ‘SHIMCHALARINI DOZALAGICHINING KONSTRUKTIV PARAMETR VA ISH REJIMLARINI ANIQLASH //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 3 SPECIAL. – C. 173-179.
60. Eshdavlatov E. U. et al. MOTOR MOYLARIGA QO ‘YILADIGAN TALABLAR VA AVTOMOBIL DVIGATELLARINI ISHLASH SHAROITIDA QO ‘LLANILISHI //INTERNATIONAL SCIENCES, EDUCATION AND NEW LEARNING TECHNOLOGIES. – 2024. – T. 1. – №. 6. – C. 119-121.
61. Eshdavlatov E. et al. Water steam consumption and feeding selection device calculation into the mixing chamber //JournalNX. – C. 94-99.
62. ЭШДАВЛАТОВ Э. У., ЭШДАВЛАТОВ А. Э., СУЮНОВ А. А. Расчет расхода водяного пара и выбор устройства подачи в камеру смешивания //Молодежь и системная модернизация страны. – 2018. – С. 238-242.
63. Эшдавлатов Э. У. и др. ҚҮШИМЧА ЭНЕРГИЯ САРФЛАМАСДАН АРАЛАШТИРГИЧ ИШ УНУМИНИ ОШИРИШ //Инновацион технологиилар. – 2021. – №. Спецвыпуск 2. – С. 60-64.
64. Эшдавлатов Э. У., Суюнов А. А. ПОВЫШЕНИЕ ИНТЕНСИВНОСТЬ ПРОЦЕССА НЕПРЕРЫВНОГО СМЕШИВАНИЯ КОРМОВ //Universum: технические науки. – 2021. – №. 4-3 (85). – С. 67-71.
65. Eshdavlatov E. E. et al. Drum dispenser of feed additives //IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2023. – T. 1284. – №. 1. – C. 012012.
66. Эшдавлатов Э. У. и др. Определение осевой скорости кормовой массы в смесителе непрерывного действия //Наука, техника и образование. – 2016. – №. 7 (25). – С. 43-46.
67. Эшдавлатов Э. У., Хамроев О. Ж. Оптимальный угол наклона отражающей плоскости крышки смесителя //Наука, техника и образование. – 2016. – №. 6 (24). – С. 37-39.
68. Эшдавлатов Э. У., Эшдавлатов А. Э., Суюнов А. А. Анализ формы камеры смешивания смесителей непрерывного действия //Наука, техника и образование. – 2019. – №. 4 (57). – С. 38-41.
69. Эшдавлатов Э. У., Эшдавлатов А. Э. Влияние формы камеры смешивания на технологический процесс //Наука, техника и образование. – 2016. – №. 6 (24). – С. 39-40.
70. Эшдавлатов Э. У. Обоснование параметров и режимов работы смесителя непрерывного действия с тепловой обработкой кормов : дис. – Всес. с.-х. ин-т заоч. образов., 1990.

71. Mamato F. M., Eshdavlatov E., Suyuno A. Continuous Feed Mixer Performance //Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems. – 2020. – T. 12. – №. 7 Special Issue. – C. 2195-2200.
72. Mamatov F. M., Eshdavlatov E., Suyunov A. The Shape of the Mixing Chamber of the Continuous Mixer //Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems. – 2020. – T. 12. – №. 7 Special Issue. – C. 2016-2023.
73. Ergashev N. Ergashev Nuriddin G'ayratovich N. G'. Ergashev, A. O'. Shukurov. SN Siradjev. Raqami axborot texnologiyalari. O 'quv qo 'llanma. Intelekt, Qarshi 2023. 220-b.: N. G'. Ergashev, A. O'. Shukurov. SN Siradjev. Raqami axborot texnologiyalari. O 'quv qo 'llanma. Intelekt, Qarshi 2023. 220-b //E-Library Karshi EEI. – 2023. – T. 1. – №. 01.
74. Ergashev N. Ergashev Nuriddin G'ayratovich N. G'. Ergashev, ZE Chorshanbiyev, SN Siradjev. Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari fanidan masalalar to 'plami. O 'quv qo 'llanma. Intelekt, Qarshi 2023. 160 b.: N. G'. Ergashev, ZE Chorshanbiyev, SN Siradjev. Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari fanidan masalalar to 'plami. O 'quv qo 'llanma. Intelekt, Qarshi 2023. 160 b //E-Library Karshi EEI. – 2023. – T. 1. – №. 01.
75. Siradjev S. PRINCIPLES OF SELECTION OF INFORMATION MODELING CONTENT //Академические исследования в современной науке. – 2022. – Т. 1. – №. 18. – С. 237-241.
76. Negmatovich S. S. Theoretical Analysis of Educational Structures of Conceptual Lines, Educational Elements and Logical Information Modeling in the Creation of Digital Educational Resources. – 2022.
77. Gadaev A. N. et al. Engineering Solutions For Water Security In Mountainous And Steppe Areas //JournalNX. – С. 219-222.
78. Rayimkulov A., Khairullaevich Y. Z. Safety Measures for the Use of Cranes in the Primary Stage of Preparation for Construction //JournalNX. – С. 431-436.
79. Xayrullayevich Y. Z. MEHNAT MUHOFAZASI VA SALOMATLIK MUHANDISLIGI SOHASIDA KADRLAR TAYYORLASHDA AMALIY DARSLARNING AHAMIYATI //JOURNAL OF ENGINEERING, MECHANICS AND MODERN ARCHITECTURE. – 2023. – С. 199-203.
80. Gadaev A., Yasakov Z. O'ZBEKISTONDA SUV TAQCHILLIGINI OLDINI OLISHDA NOANANAVIY SUV MANBALARIDAN FOYDALANISH //Interpretation and researches. – 2024.
81. Yasakov Z., Anvar A., Adham H. Bino Va Inshootlarning Zilzila Vaqtidagi Barqarorligini Oshirish //Miasto Przyszlosci. – 2024. – Т. 53. – С. 46-50.

82. Gadayev A. N., Yasakov Z. X., Achilov A. M. NOAN'ANAVIY SUV RESURLARINI YIG'ISH TEXNOLOGIYASI VA DALA SHAROITIDAGI EKSPERIMENT NATIJALARI //Gospodarka i Innowacje. – 2024. – T. 43. – C. 381-385.
83. Гадаев А. Н. и др. Сув ресурсларини тежаш мақсадида мукобил ёғингарчилик сувларидан фойдаланишнинг умумлашган технологияси //Journal of Advances in Engineering Technology. – 2020. – №. 2. – C. 51-53.
84. Gadaev A. N., Yasakov Z. X., Achilov A. M. Suv Taqchilligi Xavfi Va Uning Echimi Sifatida Noan'anaviy Suv Manbalari //Miasto Przyszlosci. – 2024. – T. 46. – C. 1103-1108.
85. Ruziyev S. et al. Determination of the additional aspiration coefficient formed in the combustion zone //AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing, 2024. – T. 3167. – №. 1.
86. Ясаков З. Х., Ачилов А. М. Ўзбекистонда сув ресурлари хавфсизлиги ва уларни барқарор бошқариш //Zamonaviy fan, ta'lif va ishlab chiqarish muammolarining innovatsion yechimlari. – 2022. – C. 112-114.
87. Xayrullaevich Y. Z., Mamarasulovich A. A., Suxrob Y. Automated Innovative Method of Fire Extinguishing at Car Fuel Stations //AMERICAN JOURNAL OF SCIENCE AND LEARNING FOR DEVELOPMENT. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 18-21.
88. Gadaev A. N., Kh Y. Z. The Aral Sea Disaster as a National Disaster //Disaster by Design: The Aral Sea and its Lessons for Sustainability Emerald, UK. – 2012.
89. Toirovich R. S., Xayrullaevich Y. Z., Mamarasulovich A. A. Early Calculation of Forces and Means to Reduce the Risk of Emergencies (Fires) //International Journal on Orange Technologies. – 2023. – T. 5. – №. 12. – C. 67-72.
90. Xayrullaevich Y. Z., Mamarasulovich A. A. Hayot Faoliyati Xavfsizligi Fanlarini Talabalarga Va Ishchi Xodimlarga O'qitishning Dolzarb Masalalari //Miasto Przyszlosci. – 2023. – T. 41. – C. 236-240.
91. Gadaev A., Yasakov Z. An overview of the Aral Sea disaster //Disaster by Design: The Aral Sea and its Lessons for Sustainability. – 2012. – T. 20. – C. 5-15.
92. Yasakov Z. X. et al. ISHLAB CHIQARISHDA FAOLIYAT XAVFSIZLIGI VA MEHNAT MUHOFAZASINI TASHKIL ETISH //BOSHQARUV VA ETIKA QOIDALARI ONLAYN ILMIY JURNALI. – 2022. – T. 2. – №. 6. – C. 19-21.
93. Muratova M. O., Dekhkambaeva Z. Maktabgacha Ta'lif Muassasasida Bolalarning Hayot Faoliyati Xavfsizligi //Periodica Journal of Modern Philosophy, Social Sciences and Humanities. – 2022. – T. 13. – C. 111-113.

94. Rashidov H. F., Dexkambayeva Z. Компоненты технологии формирования дисциплинированности учащихся средних школ //Ta'lim-tarbiya jarayoniga zamonaviy pedagogik va axborot-kommunikatsion texnologiyalami joriy etish: muammo va yechimlar» mavzudagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. Toshkent. – 2015.
95. Alikulova M. M., Dekhkambaeva Z. A. Improving Educational Work among Minors as Important Factor of Preventing Spiritual Threats //Eastern European Scientific Journal. – 2018. – Т. 8. – С. 220-232.
96. Zulfiya D., Zarema U. STEAM TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS //Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 320-325.
97. Zulfiya D. SOG ‘LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHDA SOG ‘LOMLASHTIRUVCI TEXNOLOGIYALAR //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2022. – Т. 1. – №. 5. – С. 697-700.
98. Тайлаков Н. И., Дехкамбаева З. А. СОЦИАЛЬНО-НОРМАТИВНАЯ РЕГУЛЯЦИЯ В СИСТЕМЕ ПРОФИЛАКТИКИ ПРАВОНАРУШЕНИЙ И ПРЕСТУПНОСТИ СРЕДИ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ, ВОПРОСЫ ВОСПИТАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН //Печатается по решению редакционно-издательского совета ЯГПУ Образование через всю жизнь: непрерывное образование в интересах устойчивого развития [Электронный ресурс]: материалы 15-ой международной научно-практической конференции (второй этап–. – 2017. – С. 355.
99. Mohigulkhon K. Economic Education In Preschool And Primary School Age //The Peerian Journal. – 2024. – Т. 34. – С. 41-44.
100. Шарифбаева Х., Ахмедова К., Дехкамбаева З. ЗНАЧЕНИЕ КРЕАТИВНОЙ ПЕДАГОГИКИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОМ СТАНОВЛЕНИИ //Scientific Impulse. – 2024. – Т. 2. – №. 21. – С. 826-829.
101. Дехкамбаева З. А. МОДЕЛИРОВАНИЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА //Scientific Impulse. – 2024. – Т. 2. – №. 21. – С. 822-825.
102. Sharifbaeva K., Akhmedova K., Zulfiya D. THE IMPORTANCE OF CREATIVE PEDAGOGY IN PROFESSIONAL DEVELOPMENT HIGHER EDUCATION STUDENTS //International journal of artificial intelligence. – 2024. – Т. 4. – №. 03. – С. 401-403.
103. Декхамбаева З. Zamonaviy ta'limgi jismoniy tarbiya va sport vositasida takomillashtirish //Наука и инновации. – 2024. – Т. 1. – №. 1. – С. 70-72.

- 104.Zulfiya D. et al. MAK TABGACHA TALIM-TARBIYANI TASHKIL ETISHDA KOMPETENSIYAVIY YONDASHUVNING DOLZARBLIGI //IQRO INDEXING. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 36-40.
- 105.A bubakirovna D. Z., Amirkulovna G. D. EFFECTIVENESS OF COMPETENT APPROACH IN ORGANIZING PRESCHOOL EDUCATION //Web of Scientists and Scholars: Journal of Multidisciplinary Research. – 2023. – Т. 1. – №. 9. – С. 27-29.
- 106.A bubakirovna D. Z. SOCIAL ADAPTATION OF CHILDREN IN KINDERGARTEN OF PRESCHOOL AGE //Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research. – 2023. – Т. 1. – №. 9. – С. 76-79.
- 107.Дехкамбаева З. А. STEAM-ТЕХНОЛОГИИ-КАК МОЩНЫЙ ИНСТРУМЕНТ ДЛЯ РАЗВИТИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ НАВЫКОВ У ДЕТЕЙ //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2023. – Т. 1. – №. 11. – С. 526-534.
- 108.Krasnova G. M., Dekhkambaeva Z. A. ORGANIZATION AND TECHNOLOGY OF SWIMMING CLASSES WITH PRESCHOOL CHILDREN //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2022. – Т. 10. – №. 6. – С. 621-628.
- 109.Dehkambaeva Z. A. PROBLEMS IN SPORTS ACTIVITIES POSSIBILITIES OF USING TECHNOLOGIES //CURRENT RESEARCH JOURNAL OF PEDAGOGICS. – 2021. – Т. 2. – №. 11. – С. 220-225.
- 110.Ma'rifat R., Zulfiya D. PRIMARY CLASS STUDENTS ASPECTS OF FORMATION OF WRITTEN-ORAL SPEECH Xamidullayeva Sevara Xayrulla qizi.
- 111.Umarov B. The Cramming Method Is An Important Tool For Forming Learner Communicative Competence. Historical Experience //International Journal of Academic Management Science Research (IJAMSR). – 2021. – Т. 2. – С. 91-94.
- 112.УМАРОВ Б. DISCOURSE ANALYSIS AS A METHOD FOR ASSESSING THE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF PUPILS //Современное образование (Узбекистан). – 2021. – №. 3. – С. 58-64.
- 113.Умаров Б. ДИСКУРС ТАҲЛИЛ ЎҚУВЧИЛАР КОММУНИКАТИВ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ БАҲОЛАШНИНГ УСУЛИ СИФАТИДА //Современное образование (Узбекистан). – 2021. – №. 3 (100). – С. 58-64.
- 114.Bakhrom U. Educational Development And" Future Skills //The American Journal of Social Science and Education Innovations. – 2021. – Т. 3. – С. 469-472.

- 115.Bakhrom U., Norboy S. Cases as an effective method of organizing students' independent research //Academicia: An international multidisciplinary research journal. – 2021. – Т. 11. – №. 1. – С. 1545-1548.
- 116.Umarov B., Safarova Z. Questions Communicative Attack in the Technology of Pedagogical Communication //International Journal of Social Science And Human Research. ISSN (print). – С. 2644-0679.
- 117.Умаров Б. Н. ФАЛСАФА ДОКТОРЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШДА" ТАЪЛИМ, ИЛМ-ФАН, ИННОВАЦИЯ" БИЛИМ ТРИАДАСИ (АМЕРИКА ТАЖРИБАСИ МИСОЛИДА) //Science and innovation. – 2023. – Т. 2. – №. Special Issue 13. – С. 212-215.
- 118.Irgash C., Bakhrom U. FORMATION AND DEVELOPMENT OF SOCIAL PEDAGOGY //European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies. – 2022. – Т. 2. – №. 12. – С. 424-427.
- 119.Умаров Б. "МУКОЛИМА" МЕТОДИ-ЎҚУВЧИЛАР КОММУНИКАТИВ КОМПЕТЕНТЛИГИНИ ШАКЛАНТИРИШНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИ: ТАРИХИЙ ТАЖРИБА //Современное образование (Узбекистан). – 2021. – №. 2 (99). – С. 81-86.
- 120.Umarov B. Some judgements on the issues of the formation of" future skills" in students //Результаты научных исследований в условиях пандемии (COVID-19). – 2020. – Т. 1. – №. 04. – С. 198-201.
- 121.Safarova Z. T. An International Multidisciplinary Research Journal.
- 122.UMAROV B., HAMIDOOVA N. TALABALARING FILKRLASH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MUSTAQIL TA'LIMNING O'RNI //XALQ TA'LIMI. – С. 36.
- 123.Dildora X., Sirojiddin M. O 'zbekiston respublikasi hududida seysmoaktiv hududlar va zilzilaning xavfliligi //Innovative Development in Educational Activities. – 2024. – С. 167-172.
- 124.Рахимов З. Т., Хидирова Д. З. Педагогические технологии-фактор развития образования //Проблемы науки. – 2020. – №. 5 (53). – С. 58-61.
- 125.Рахимов З. Т., Хидирова Д. З. Педагогико-психологические аспекты психического состояния учителя в процессе обучения //СОВРЕМЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ, ДОСТИЖЕНИЯ И ИННОВАЦИИ. – 2019. – С. 14-17.
- 126.Dustkabilovich R. O., Zayniddinovna K. D. Main Criteria of Quality and Efficiency of Education In the Higher Education System //Excellencia: International Multi-disciplinary Journal of Education (2994-9521). – 2023. – Т. 1. – №. 5. – С. 450-453.

- 127.Хидирова Д. З. Развитие проектной компетентности студентов в образовательном процессе //Среднее профессиональное образование. – 2021. – Т. 8. – С. 51-53.
- 128.Рахимов З. Т. Хидирова Дилдора Зайниддиновна. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ //ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ–ФАКТОР РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ. – 2020. – С. 58-61.
- 129.Rakhimov O. et al. Results of the study of rotary feed pump with separator and screw feeder //BIO Web of Conferences. – EDP Sciences, 2024. – Т. 95. – С. 01023.
- 130.Zayniddinovna K. D. The Importance of the Design of the Pedagogical Process in Improving the Quality of Education //Journal of Pedagogical Inventions and Practices. – 2022. – Т. 7. – С. 261-266.
- 131.Хидирова Д. З. Олий касбий таълимда педагогик Технологияларини лойихалаш–ўқув масадига эришиш омили сифатида //KASB-HUNAR TA’LIMI. – 2022. – Т. 2. – С. 0109.
- 132.Хидирова Д. З. DESIGNING THE PEDAGOGICAL PROCESS IN THE CONTEXT OF EDUCATIONAL INNOVATIONS //Современное образование (Узбекистан). – 2021. – №. 5. – С. 39-46.
- 133.Хидирова Д. З. ПЕДАГОГИК ЖАРАЁННИ ЛОЙИҲАЛАШТИРИШ ТАЪЛИМ ИННОВАЦИЯСИ СИФАТИДА //Современное образование (Узбекистан). – 2021. – №. 5 (102). – С. 39-46.
- 134.Сафаров Д. З. Ў., Хамроев Б. Х. ОЛИЙ ТАЪЛИМДА ГИМНАСТИКА ДАРСЛАРИНИ ИННОВАЦИОН ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА ЎҚИТИШИ САМАРАДОРЛИГИ //Scientific progress. – 2021. – Т. 1. – №. 6. – С. 297-301.
- 135.Хидирова Д. З. Олий таълим муассасаларида бўлажак ўқитувчиларнинг касбий компетентлигини шакллантириш //TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYA.–2020. – 2020.
- 136.Хидирова Д. ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА НА ОСНОВЕ ИНТЕРАКТИВНЫХ МЕТОДОВ //ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ. – 2020. – Т. 31.
- 137.РАХИМОВ З. и др. Современное образование //ПЕДАГОГИКО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПСИХИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ УЧИТЕЛЯ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ. – 2019. – С. 14-17.
- 138.Zayniddinovna X. D. TA“ LIM JARAYONINI TEXNOLOGIK LOYIHALASHTIRISH //YUKSAK BILIMLI VA INTELLEKTUAL RIVOJLANGAN AVLODNI TARBIYALASH–MAMLAKATNI BARQAROR TARAQQIY ETTIRISH VA

MODERNIZATSIYA QILISHNING ENG MUHIM SHARTI” MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI MATERIALLARI (27 mart, 2020 y.).

- 139.Хидирова Д. З. БЎЛАЖАК ЎҚИТУВЧИЛАРНИ ЗАМОНАВИЙ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШГА ЎРГАТИШ //V Международной научно-практической конференции «НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ: ВЫЗОВЫ XXI века».-2019.
- 140.Zayniddinovna X. D., Oybekovna X. G. BO’LAJAK MUTAXASSISLARDA MAVJUD BO’LISHI ZARUR BO’LGAN LOYIHALASH KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH //Proceedings of International Conference on Educational Discoveries and Humanities. – 2024. – Т. 3. – №. 4. – С. 261-272.
- 141.Zayniddinovna X. D., Sunnatillayevna P. S., Oybekovna X. G. AUDITORIYA VA AUDITORIYADAN TASHQARIDA O ‘QUV MASHG ‘ULOTLARINI INNOVATSION TEXNOLOGIYA VA METODLAR ASOSIDA LOYIHALASHTIRISH //PEDAGOG. – 2024. – Т. 7. – №. 3. – С. 222-229.
- 142.Zayniddinovna, Xidirova Dildora. "ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ." TEXNIKA OLIY TA’LIM MUASASALARIDA TAXSIL OLAYOTGAN TALABALARNING LOYIHALASH KOMPETENTLILIGINI OSHIRISH (2024): 136-143.
- 143.XIDIROVA D. Z. MAKTAB VA HAYOT //Bo ‘lajak o ‘qituvchilarniig ta’lim jarayonini loyihalash madaniyatini shakllantirishga doir kompetensiyalarini rivojlanirish. – 2022. – Т. 37. – №. 5. – С. 169.
- 144.ZAYNIDDINOVNA X. D. THE NEED FOR THE USE OF DISTANCE LEARNING AND E-LEARNING LITERATURE IN THE DEVELOPMENT OF STUDENT CREATIVITY //ГЛОБАЛЬНАЯ НАУКА И ИННОВАЦИЯ. – 2021.
- 145.INTEGRATSION T. L. K. S. R. YONDASHUV //DZ Xidirova. Innovative Development in Educational Activities. – 2024. – Т. 3. – №. 3. – С. 357-367.
- 146.Zayniddinovna X. D. O’QUV MASHG ‘ULOTLARINI INNOVATSION TEXNOLOGIYA VA METODLAR ASOSIDA LOYIHALASHTIRISH //INNOVATIVE DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL ACTIVITIES. – 2024. – Т. 4. – С. 4-14.
- 147.Zayniddinovna X. D. TEXNIKA OLIY TA’LIM MUASSASALARI TALABALARINING LOYIHALASH KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH MODELI //International journal of scientific researchers (IJSR) INDEXING. – 2023. – Т. 3. – №. 2.

148. Sultonova D. N., qizi Siddiqova M. A. COLOR SCHEME IN THE FORMATION OF THE ARTISTIC ENVIRONMENT OF THE INTERIOR OF MODERN EDUCATIONAL CENTERS //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 14. – C. 109-115.
149. Muradov S. et al. EMERGENCY EPIDEMIOLOGICAL, EPIZOOTIC AND EPIPHYTOTIC SITUATIONS. PARTICULARLY DANGEROUS INFECTIONS THAT CAUSE INFECTIOUS AND COMMON DISEASES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 281-318.
150. Muradov S. et al. STANDARDS OF SAFETY REQUIREMENTS FOR PRESSURE CABINETS, APPARATUS AND GAS EQUIPMENT //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 159-180.
151. Muradov S. et al. STUDY OF THE HISTORICAL STAGES OF THE SCIENCE OF LABOR PROTECTION //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 350-365.
152. Muradov S. et al. CHECKING KNOWLEDGE OF LABOR PROTECTION //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 386-400.
153. Muradov S. et al. MOVEMENT OF CHICTONIC PLATES, ORIGIN OF EARTHQUAKES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 401-415.
154. Muradov S. et al. MAIN CONTENT AND COMPONENT PARTS OF THE SCIENCE "SAFETY OF CONSTRUCTION OF BUILDINGS AND CONSTRUCTIONS" //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 335-349.
155. Muradov S. et al. ANALYSIS OF SECURITY CATEGORY AND RULES FOR CARRIERS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 366-385.
156. Muradov S. et al. ADMINISTRATIVE BUILDINGS AND THEIR REQUIREMENTS //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 257-280.
157. Muradov S. et al. STABILITY CALCULATION OF LOAD LIFT VEHICLES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 205-234.
158. Muradov S. et al. CONTENT AND ESSENCE OF THE LAW AND LEGAL DOCUMENTS ON THE PROTECTION OF THE POPULATION AND TERRITORIES FROM EMERGENCIES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 168-204.
159. Muradov S. et al. ANALYSIS OF SAFETY REQUIREMENTS OF EQUIPMENT WORKING UNDER HIGH PRESSURE //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 131-167.
160. Qizi S. M. A., Namazovna S. D. JAMOAT BINOLARI VA O 'QUV MARKAZLARI UCHUN TASVIRIY SAN'AT VA RANG YECHIMINI LOYIHALASHDA RAQAMLI

TEXNOLOGIYALARNING O ‘RNI //Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика). – 2024. – №. 6. – C. 333-340.

161. Husan ogli M. S., Hamidulla o‘g‘li X. X. Siddiqova Madinabonu Asatilla qizi.(2021). NEW INNOVATIVE ENGINEERING SOLUTIONS TO THE PROBLEMS OF SIGNALIZATION AND SECURITY SYSTEMS //European Journal of Life Safety and Stability (2660-9630). – T. 2. – C. 28-30.
162. Qizi S. M. A. et al. O ‘QUV BINOLARI VA O ‘QUV MARKAZLARINI RANG YECHIMINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR HAMDA SUN’IY INTELLEKT ORQALI LOYIHALASH //Raqamli iqtisodiyot (Цифровая экономика). – 2024. – №. 6. – C. 325-332.
163. Muradov S. et al. NATURAL EMERGENCIES, INFECTIOUS DISEASES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 2. – C. 416-441.
164. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. ISHLAB CHIQARISHDA O ‘TA YUQORI BOSIM OSTIDA ISHLOVCHI USKUNLARNING XAVFSIZLIK TALABLARI TAXLILI TEXNIK ASOSLARI //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 681-703.
165. Мурадов С., Каримов Б., Сиддиқова М. ПРОБЛЕМЫ ТУШЕНИЯ ПОЖАРОВ КЛАССА //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 600-618.
166. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. FAVQULODDA VAZIYATLARNING VUJUDGA KELISHI SABABLARI, VA FAVQULODDA VAZIYATLarda HARAKAT QILISHGA O ‘RGATISHNI TASHKIL ETISH //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 554-573.
167. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. MEHNATNI MUHOFAZA QILISHDA YUK KO ‘TARISH VOSITALARINI MUSTAHKAMILIKKA HISOBBLASH //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 636-655.
168. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. FAVQULODDA VAZIYATLAR VA ULARNING TURLARI, TABIIY TUSDAGI FAVQULODDA VAZIYATLAR //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 656-680.
169. Muradov S., Siddiqova M., Karimov B. KIMYOVIY AVARIYA HOLATINI BAHOLASH VA TAXLIL QILISH //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5.
170. Muradov S., Siddiqova M., Karimov B. LABOR PROTECTION MEASURES EFFICIENCY //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 774-793.
171. Muradov S., Siddiqova M., Karimov B. KUCHLI TA’SIR ETUVCHI ZAHARLI MODDALAR AVARIYALARIDA KIMYOVIY HOLATNI BAHOLASH //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5.

172. Muradov S., Karimov B., Asatilla M. MAMURIY BINOLAR VA ULARNING TAVSIFLANISHI //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5.
173. Мурадов С., Каримов Б., Сиддикова М. ОТПУСКОВ НА ОСНОВАНИИ НОВОГО ТРУДОВОГО КОДЕКСА //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 619-635.
174. Muradov S., Siddiqova M., Karimov B. CONDITIONS AND ENVIRONMENT THROUGH THE KAIZEN METHOD //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 794-808.
175. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. QURILISH ASHYOLARINING MEXANIK XOSSALARI //NEW RENASSAINCE CONFERENCE. – 2024. – T. 1. – №. 4. – C. 144-164.
176. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. QURILISH ASHYOLARINING TUZILISHI VA TASNIFI //NEW RENASSAINCE CONFERENCE. – 2024. – T. 1. – №. 4. – C. 98-121.
177. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. QURILISH ASHYOLARI TARKIBINI ILMIY ASOSLASH USULLARI //NEW RENASSAINCE CONFERENCE. – 2024. – T. 1. – №. 4. – C. 122-143.
178. Muradov S., Siddiqova M., Karimov B. STUDY AND ANALYSIS OF ACCIDENTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 6. – C. 16-31.
179. Muradov S., Siddiqova M., Karimov B. PARTICULARLY DANGEROUS INFECTIONS THAT CAUSE CONTAGIOUS AND COMMON DISEASES //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 6. – C. 32-64.
180. Muradov S., Karimov B., Siddiqova M. FAVQULODDA VAZIYATLARDA TIZIMIGA DOIR QONUNCHILIK //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 574-599.
181. Muradov S., Karimov B., Asatilla M. “BINO VA INSHOOTLARNI XAVFSIZLIGI” FANINING ASOSIY MAZMUNI //Modern Science and Research. – 2024. – T. 3. – №. 5. – C. 809-824.